Modna kolekcija inspirirana 60-im godinama

Zajec, Ana

Undergraduate thesis / Završni rad

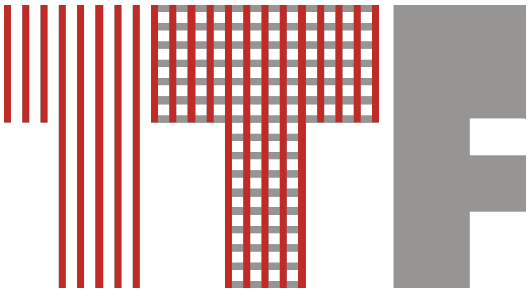
2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:201:971838

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO- TEHNOLOŠKI FAKULTET
ZAVOD ZA DIZAJN TEKSTILA I ODJEĆE

ZAVRŠNI RAD

Ana Zajec

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

TEKSTILNO- TEHNOLOŠKI FAKULTET

Smjer: MODNI DIZAJN

MODNA KOLEKCIJA INSPIRIRANA 60-TIM GODINAMA

Mentor:

Doc.art., Paulina Jazvić

Student:

Ana Zajec, 9005, TMD

UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF TEXTILE TECHNOLOGY
TEXTILE AND CLOTHING DESIGN INSTITUTE

A FASHION COLLECTION INSPIRED BY THE SIXTIES

Mentor:
Doc. Art., Paulina Jazvić

Student:
Ana Zajec

Zagreb, 2019.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Modul: Modni dizajn

Broj stranica: 21

Broj slika: 11

Broj literaturnih izvora:13

Članovi povjerenstva:

1. Helena Schultheis Edgeler, Doc. Prof. Art., predsjednik
2. Paulina jazvić,Doc. Ak. Slik. (mentor), član
3. Doležal Ksenija, član
4. Koraljka Kovač, član

Datum predaje i obrane rada: svibanj, 2019.

SAŽETAK:

U završnom radu bavit ću se istraživanjem 60- tih godina prošlog stoljeća, te ću se tom temom nadahnuti i inspirirati kroz svoje kreativne radove. No također će radovima zavladati i moj osobni „rukopis“, a to će dati poseban čar tom desetljeću. Zinteresirana sam baš za to razdoblje, upravo zato što se kroz to vrijeme moda nekako oslobodila, samim time što se pojavljuje „mini suknja“ koja je do tada bila ne zamisliva.

KEYWORDS:

Fashion, Twiggy, pop art, fashion designer, fashion icon, actress, experimentation, hippie, vogue, model, Mary Quant, artist, Brigitte Bardot, Givenchy, Balenciaga, golden years, sixties, mini- skirt.

Sadržaj

Uvod 7

2. „Zlatne godine“ 8

3. Modne ikone 60-tih kao inspiracija dizajnerima 9

3.1. Twiggy 9

3.2. Brigitte Bardot 10

3.3. Pattie Boyd 11

4. SEGMENT DIZAJNERA KOJI SU OBILJEŽILI OVAJ PERIOD INOVACIJAMA 12

4.1.Yves Saint Laurent 12

4.3. Hubert de Givenchy 14

4.4. Cristobal Balenciaga 16

5. MARY QUANT KAO REVOLUCIONARKA 17

ZAKLJUČAK 19

Uvod

U ovom radu se najveća pozornost obratila na trendove u tim godinama, pa tako i dizajnere koji su obilježili taj period kako bi svojim kreacijama pridonijela tu čaroliju koju sam proživjela istraživajući. Ne bi valjalo izostaviti i pokrete koji su se dogodili i koji su isto tako imali utjecaj. Hippy pokret javlja se 1966. godine. Prvo na zapadnoj obali SAD-a, a zatim u San Franciscu, te se proširio na čitavu Ameriku i Europu. Hippyi su mladi ljudi koji su odbacili predodređen život i materijalistički sustav vrijednosti preselivši se na ulicu kako bi živjeli sa istomišljenicima. Njihov način života se reflektirao na odjeću.

Glavne odlike hippie stila su žive, pomalo „kričave“ boje kako bi prikazali otvorenost, a i svoju ne iskvarenost. Oni su na mržnju odgovarali ljubavlju i razumijevanjem. Htjeli su dokazati kako je duh iznad tijela. Veliku važnost za modu su imali i umjetnički pravci pop i op art. Za pop art su motivi bili obične, mogli bismo reći banalne stvari poput banana ili konzervi uzdižući ih te stvarajući od njih umjetnost. Time su nama, potrošačkom društvu slali kritiku i ironičnu poruku površnosti. Dok op art koristi vrlo često crno- bijele geometrijske oblike kako bi postigao optičke iluzije, te dojam pokreta i nestabilnosti.

Sve se to oslikavalo na modu i postalo njen dio sve do danas. Na našem području, područje tadašnje Jugoslavije razvio se tzv. Domaći jet-set koji nije htio kupovati u jugoslavenskim buticima, već u Trstu. Tamo je velik hit bio Ponte Rosso, ulični buvljak na kojem je prevladavala jeftina, ali ugledna konfekcija.

2. „Zlatne godine“

Šezdesete godine prošlog stoljeća nazivaju se zlatnim godinama, upravo zato što se svijet dugo oporavljao od prethodna dva velika rata i napokon su se ljudi mogli opustiti i kao rezultat toga došlo je do mnogih modnih i društvenih promjena.

Tih godina došlo je do oslobođenja žena, pa je tako i moda postala slobodnija. Došlo je do pojave „mini“ suknje koju su prvotno nosile hrabrije žene, no potom su ih pomno slijedile ostale pripadnice nježnijeg spola. Za pojavu mini suknje i „vrućih“ hlačica zaslužno je veliko ime modne scene šezdesetih godina, a to je dakako Mary Quant. Mary Quant je britanska dizajnerica koju su modni kritičari proglasili inovatoricom u rangu Coco Chanel i Christiana Diora.

Sl. 1.“ poljuljane“ londonske ulice novim modnim trendom, 1967. godina

Konačno možemo reći kako su 1960-te bile burno desetljeće, te su ostavile velik trag u povijesti i nakon toga svijet više nije bio isti. Prije svega ženskom emancipacijom i oslobođenjem do tada sputanog tijela.

3. Modne ikone 60-tih kao inspiracija dizajnerima

3.1. Twiggy

Tada popularna manekenka zvana „Twiggy“ rođena je u Londonu 1949. godine. Twiggy je revolucija i prva naznaka rađanja modne industrije kakvu danas poznajemo. Karijeru je započela 60-tih godina prošlog stoljeća, a nametnula se dječačkim izgledom, upadljivom mršavošću i vrlo kratkom kosom što je bio potpuno inovativni stil u odnosu na tada bujna tijela.

Sa samo 16 godina postala je jedno od najpoznatijih lica tih godina. Mogli bismo reći da je prvi pravi teenage model u povijesti modne industrije. Njezina karijera je išla paralelno s onom „majke minica“ dizajnerice Mary Quant, pa su jedna drugoj bile inspiracija i promotorica, izazvavši pravu revoluciju u svijetu mode.

Sl. 2. twiggy micro-mini haljina, po svojoj figuri je popularizirala ovaj izgled.

Krasila je naslovnice Vougea, a magazin New Yorker joj je posvetio gotovo 100 stranica u sklopu teme „Twiggy fenomen“, također se pojavila na naslovnici albuma David Bowiea „Pin Ups“ 1973. godine. Njezina slava započela je kada se Deirde McSharry tada modni urednik za Daily Express, pojavio u jednom frizerskom salonu i tamo ugledao njezinu sliku na zidu.

„Ja sam prvi super model iz radničke klase“; „ u to vrijeme bilo je moderno biti model iz tog sloja društva. Mnoštvo osoba koji su htijeli biti glumci, a dolazili su iz bogatih obitelji, nisu naglašavali svoj status“.- Twiggy za Mail

3.2. Brigitte Bardot

Brigitte je pak filmska diva, slavna francuska glumica rođena 1934. godine u Parizu. Javnost je prvi put upoznala kada je zablistala na naslovnici magazina Elle. Zamjetio ju je redatelj Roger Vadim čije je poznanstvo uveliko obilježilo njezin život. On joj je otvorio vrata filmskog svijeta, ali kasnije joj je postao suprug. Proslavila se ulogom u filmu „Bog stvori ženu“.

Brigitte je poznata po svojoj plavoj, razbarušenoj kosi, crnom tušu, obožavala je model majice sa dubokim izrezom koji je otkrivao ramena koji danas nosi njezino ime. Što se tiče odjevanja bila je vrlo jednostavna. Kratke haljine, klasični baloneri, suknje na puni krug, tzv. Cigaret hlače, muški puloveri i prugaste majice. Njezin stil i danas kopiraju žene diljem svijeta. Također je i dalje neiscrpna inspiracija modnim urednicima i dizajnerima. Kritizirana je za manjak glumačkog talenta, probijala se ljepotom i seksepilom.

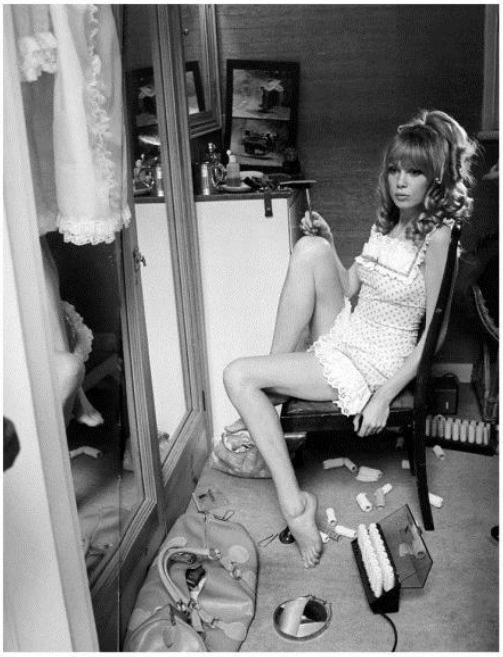

Sl. 3. Brigitte Bardot plijeni pažnju u mini haljini

3.3. Pattie Boyd

Rođena 1944. godine u Engleskoj, Somerset. Kasnije, tijekom 60- tih preselila se u London i ubrzo postala manekenka. Radila je u Londonu, Parizu, New Yorku, uz bok najpoznatijim kolegicama. Također se pojavila na naslovnici talijanskog i engleskog Voguea, kao i u nekoliko reklama, nosila je haljinu **Ossie Clark**[1]. Njezina duga plava kosa, lice djevojčice i duge noge dovele su je do naslovnih strana magazina, ali manekenska karijera ju nije proslavila, već ljubavni život. Pattie je žena u koju su bile zaljubljene najveće rok zvijezde, Eric Clapton i George Harrison.

[1] **Ossie Clark** – Raymond „Ossie" Clark bio je engleski modni dizajner koji je bio glavni lik u sceni Swingging sixties u Londonu i modne industrije u to doba. Clark se uspoređuje s modnim stilom Bible iz 1960- tih i svakako utječe na mnoge druge dizajnere, kao na primjer na Yves Saint Laurenta.

Sl. 3. *Pattie Boyd, Vogue, 1967. godine*

4. SEGMENT DIZAJNERA KOJI SU OBILJEŽILI OVAJ PERIOD INOVACIJAMA

4.1.Yves Saint Laurent

Dizajner „svih vremena“ rođen je 1. kolovoza 1936. u Oranu (Alžir), koji je tada još bio pod francuskom zastavom. Samo sa 17 godina odvažio se, te otišao u Pariz. U Parizu je svojim skicama zaintrigirao Vogue urednika Michela de Brunhoffa. Koji je naravno, objavljivao dizajnerove radove. Zahvaljujući urednikovoj potpori, talentu i napornom radu dobiva posao u modnoj kući Dior. Već ubrzo nakon toga, par godina kasnije, predstavlja svoju kolekciju i postaje glavni Diorov dizajner.

Dizajnerov modni uzlet naglo biva prekinut pozivom za vojsku. Nakon kojeg doživljava nervni slom, zbog različitosti od svojih suborca. Od njihove strane je bio vrlo ponižen i mučen. Nakon teškog razdoblja pokreće vlastitu modnu kuću „YSL“ zajedno s životnim i poslovnim partnerom Pierrom Bergeom početkom 60-tih. Njegovi radovi su postali posve slobodni i „ nonšalantno elegantni“.

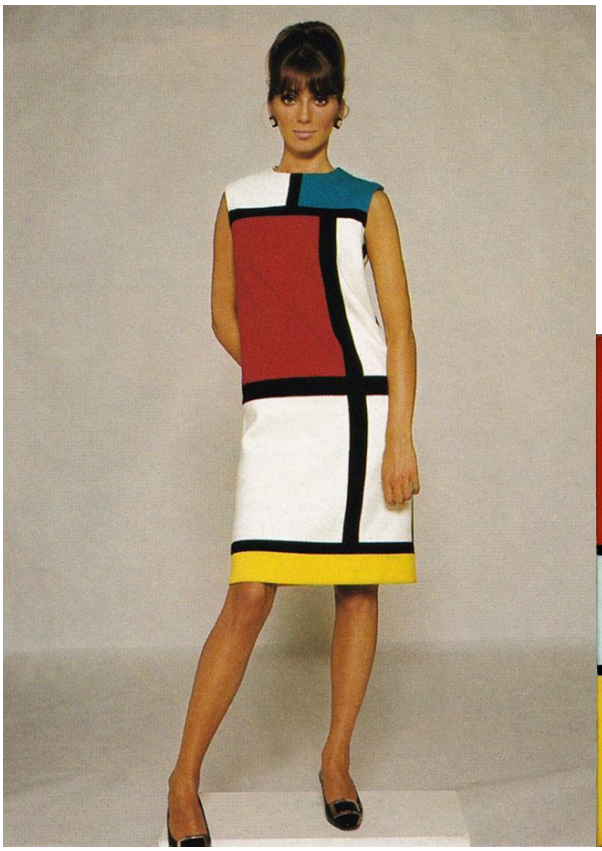
Vrlo često je spominjao „stav“ svojih vrhunskih radova:

Yves Saint Laurent:

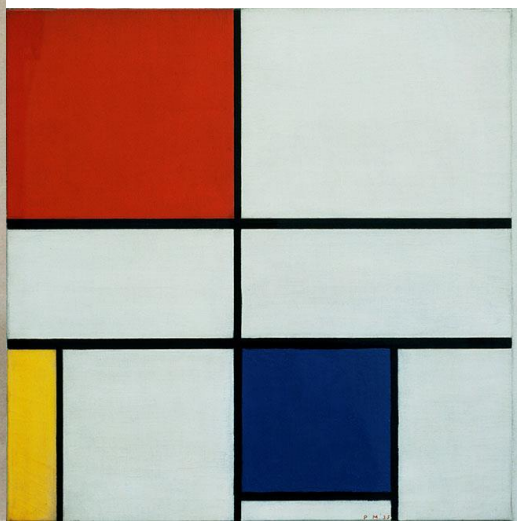
„ *Nikada ne smijemo zamijeniti eleganciju sa snobovštinom.“*

Dakako, njegov stav možemo primjetiti i u srcu njegovih radova.

Njegova odjeća zrači skromnošću, seksualnošću, a također je jednostavna i izražajna. Njegov stil je evoluoirao od dugih haljina, pa do ekstremno kratkih koje se pojavljuju na izmaku 50-tih godina. 1960- te godine predstavio je beatnik. Naime, ovaj dizajner se proslavio hlačama za žene, zažalio je što sam nije izumio traperice. Na izmaku šezdesetih godina predstavio je stil sa prozirnim tkaninama i metalnim odsjajem sa čime je naravno obilježio to razdoblje. Yves je čak dobio inspiraciju od poznatog slikara Piet Mondriana, te izradio kolekciju pod nazivom: „ Mondrian kolekcija“. Time je povukao paralelu slikarstva i mode i tako stvorio jedinstvenu sintezu.

Sl. 4. Yves Saint Laurent, *haljina iz kolekcije „ Mondrian kolekcija“* Izašavši u broju časopisa Vogue postaje poznata širom svijeta.

Sl.5. Piet Mondrian, *„Kompozicija“,* jedna od najpoznatijih slika u povijesti Umjetnosti.

Sve haljine u kolekciji imaju isti kroj (ravan), bez rukava i do koljena. Upravo ovakav kroj je karakterističan za modu 60-tih, no sadrži nešto sasvim novo. Kao što smo ranije spomenuli, spojivši slikarstvo modom. Također sama jačina boje koja je do ovog poteza neviđena. Inovacije u svijetu mode učinile su ovog dizajnera potpuno opravdano velikim!

(2)**Beatnik**- dizajn sa dolčevitama i kožim jaknama

4.3. Hubert de Givenchy

Rođen 21. veljače 1927. godine u francuskom gradiću Beuvaisu. Već od malena je pratio modne magazine i sanjao velike snove o radu sa velikim dizajnerima. Nije gubio vrijeme, pa je već sa 17 godina otišao u Pariz. Završio je Nacionalnu školu likovne

umjetnosti, te zahvaljujući iznimnom crtačkom talentu odmah počinje raditi za najutjecajnije dizajnere tog doba. Ubrzo se osamostalio, što nije za čudo.

Sa samo 24 godine otvorio je vlastitu modnu kuću, te ubrzo doživio veliki uspjeh. Ubrzo je našao svoju muzu, koja je obilježila njegov život, kako privatno tako i poslovno- Audrey Hepburn. Audrey je mlada glumica, upoznala je dizajnera na probi kostima za film „Sabrina“ koji je sam Hubert dizajnirao. Kasnije, Audrey je postala ambasadorica njegove modne kuće, te je nosila kreacije na filmu i privatno. U istom razdoblju upoznao je i novog mentora Balenciagu, Španjolskog dizajnera koji ga je poticao da istražuje svoju kreativnost. Nedugo prije početka 60-tih, Givenchy je predstavio takozvanu „ vrećastu“ haljinu, široki model, bez naglašenog struka, koji je žene oslobodio iz „okova“ strukiranih i vrlo neudobnih haljina.

Sl. 6. Givenchy*: „ vrećasta haljina“*

Sl. 7. Givenchy: „*Audrey Hepburn u legendarnoj crnoj haljini“*

4.4. Cristobal Balenciaga

Najveći modni kreator kojeg je Španjolska ikada imala. Rođen je 1895. godine u Španjolskoj. Sa 16 godina ovaj mladi dizajner otvara prvu modnu radionicu u Madridu. Kasnije se proširio na Francusku, gdje je i u Parizu otvorio svoju modnu kuću.

Coco Chanel (o Balenciagi):

„Jedini kreator koji je u stanju da sam kreira, iskroji i sašije jednu haljinu“

Utjecaj Cristobala na modu bio je dubok, te nije povezan samo odjećom. Njegov rad šalje poruku jednostavnosti, zatim je ponekad raskošno kraljevska, a već u drugom trenutku kontradiktorno milostiva. Isto tako, poput Coco, Cristobal je smatrao da odjeća ne bi trebala sputavati tijelo.

Njegovo najveće postignuće je dekonstrukcija ženske siluete, a u tim godinama je to bilo apsolutno revolucionarno. Samim time je pokazao nov pravac njegovim sljedbenicima. Uzak struk i volumen, Cristobal je skroz izostavio, postavivši potpuno nove standarde, a danas prepoznatljive standarde tog vremena. Njegove skulpturalne forme dale su nam nove siluete. Tunika kao haljina, balon forma, tričetvrt rukavi, šeširi…

Prvi je zahtjevao od modela da se ne osmijehuju, ne gledaju kameru, već da ostanu neutrale i ozbiljne.

Sl.8. Balenciaga: *„Ozbiljnost modela, savršen kroj“*

5. MARY QUANT KAO REVOLUCIONARKA

Rođena 11. veljače 1930. godine.

Sl. 9. Mary Quant, Vogue

Mary je proglašena inovatoricom u rangu sa Coco Chanel izumivši mini suknju i vruće hlačice. Mary Quant je odrezala suknje na polovici bedara u ranim 60- tim godinama prošlog stoljeća. Sredinom 50- tih godina ova revolucionarka je otvorila butik u Londonu gdje je započela sa kragnicama, pidžamama, a zatim je 1962. godine dobila ideju da dokrajči razdoblje dugih suknji i haljina. Nije trebalo dugo da žene polude za „novom slobodom“, pa se stoga ovaj izum čuo sve do Amerike. Tako je američki Vogue 1963. godine objavio veliku vijest kako je britanski butik „Kings Roadu“ rasprodao sve mini suknje. Napokon su se 1964. godine minice rasprostrile na cijeli svijet.

Svoje suknjice je prodavala po svim kontinentima, mogli bismo reći da su se širile poput epidemije. Djevojke nisu marile o vlastitoj debljini, jer je novonastala modna inovacija koja je zračila slobodom podrazumijevala oslobođenje stida i kompleksa. U to vrijeme je u britanskim medijima zabilježeno kako je dizajnerica imala problema sa novonastalom situacijom, pošto su sve žene bile oduševljene vrlo kratkim haljinama. Mary Quant: *„ Ja bih odmjerila dužinu, a djevojke su govorile: „kraće, kraće“.“*

Tako je Mary svoj izum nazvala mini.

Početkom proizvodnje minica započela je najava oslobođenih „ modnih šezdesetih“.

Mary Quant je svoju ideju ovako objasnila:

„Ja radim jednostavnu odjeću, mladenačku, lako se izrađuje, u njoj se može kretati, možete i trčati, čak i skakati.“

Njezin značaj za to vrijeme potvrdile su i razne nagrade kroz par godina. Pa tako je 1963. godine osvojila titulu za odjeću godine, 1966. godine je odlikovana za doprinos u britanskoj modnoj industriji u palači Buckingham, a 1990. – te je dobila svoje mjesto u Hall of Fame Britanske modne asocijacije.

Njezin izum se nije svidio svakome. Bilo je pobuna, pa se mnogi nisu libili napadati je, lupati po dućanu i vikati joj kako je to degutantno i ne moralno. Naročito starija generacija, no Mary je tvrdila da je samo dala ženama ono što su tražile; slobodu, te komad odjeće koji je na neki način predstavljao pobunu.

Mary se nije plašila eksperimentiranja. Njezine kreacije su plastične kragne, šarene čarapice svih dezena, također i plastične kabanice. Te kreacije su rezultirale londonskim stilom. Kasnije su se pojavili šorts i mikro suknja koje možemo ubrajati pod ekstreme. Nije stala na odjeći, već je nastavila i dizajnom namještaja i kozmetici.

Sl. 10. Mary Quant u vrijeme izrade

Sl. 11. Prikaz „*Epidemije“* mini suknje.

ZAKLJUČAK

Postoje periodi u povijesti koji u kratkom vremenu ostvare veliki napredak i učine da svijet, pa tako i čovjek postane iz korijena drugačiji. Upravo to se dogodilo u veličanstvenim 60- tim. Mnogi kažu kako se nakon tog desetljeća nema više što stvoriti. Mogli bismo priznati kako su te godine donijele temelj nove ere u razvoju čovječanstva.

Inovacija odjeće:

Kostimići nastavljaju i u tom desetljeću, no suknje se pomalo skraćuju, ali tek da otkriju koljena do 1965. godine, a od 65-te nastupa Mary Quant svojom mini suknjom, a da bi vam savršeno pristala mini, morate biti mršavi poput Twiggy koja je bila toliko popularna da je po njoj nastala Twiggy barbie lutka i Twiggy društvena igra. Twiggy je stavila točku na do tada popularne obline Marilyn Monroe. Mary je osvježila to razdoblje mladenačkim i zaigranim kreacijama, te je utažila žeđ za slobodom otkrivši po prvi puta cijele noge. Haljina poput vreće (Balenciaga), lansirana je još u 50- tim, ali se sve više nameće kroz 60- te.

Boje odjevnih predmeta postaju živahne (Yves Saint Laurent „ Mondrian kolekcija“), na materijalima se pojavljuje cvijeće, geometrijske figure, te se nosi karo i pruge. Valjalo bi spomenuti i neizostavni „jeans“ koji se također pojavljuje u 60- tim godinama, najpopularnije marke Levis. Zanimljivo je kako se počinju povezivati modni kreatori sa filmskim zvijezdama, slikarima, te muzičarima.

Zaključit ćemo kako je to razdoblje u kojem se živjelo kao da mladost nikada neće proći. Kreatori tog vremena su neiscrpni motivatori i inspiracija za nadolazeće dizajnere.

LITERATURA

Francois- Marie Grau: „Povijest odijevanja“

John Peacock: „Povijest odijevanja na zapadu“

H.G. Wells: „Time machine“

Frank Capra, Jeanine Basinger: „ Its a wonderful life“

https://www.google.com/search?biw=1366&bih=662&tbm=isch&sa=1&ei=AkaJW5nNO8WfsAG12Z3IAg&q=1967+mary+quant+twiggy&oq=1967+mary+quant+twiggy&gs_l=img.3...28512.34285.0.34542.19.18.0.1.1.0.319.2564.0j13j2j1.16.0....0...1c.1.64.img..2.7.1118...0j0i30k1j0i19k1j0i8i30k1.0.j5

https://www.google.com/search?biw=1366&bih=662&tbm=isch&sa=1&ei=KEaJW4OII8KssgG6pbCoAg&q=mary+quant&oq=mary+q&gs_l=img.1.1.0j0i67k1j0j0i30k1l7.54042.55754.0.58093.6.6.0.0.0.0.216.908.0j3j2.5.0....0...1c.1.64.img..1.5.904....0.Wv2NZPbzIwo#imgrc=kWRbpZR73mCB2M:

https://www.google.com/search?q=yves+saint+laurent&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiTlqjLtpfdAhULDuwKHU2aCucQ_AUICigB&biw=1366&bih=662#imgrc=vBAd3UzN2yY3JM:

https://www.google.com/search?q=cristobal+balenciaga&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjMnerutpfdAhULC-wKHYdTA1IQ_AUICigB&biw=1366&bih=662#imgrc=IC8oyKA8gs0rFM:

https://www.google.com/search?q=pattie+boyd&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjwwe3_tpfdAhVQ6KQKHZw1CnoQ_AUICigB&biw=1366&bih=662#imgrc=xS9qTpuiXkVrhM:

https://www.google.com/search?q=pattie+boyd&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjwwe3_tpfdAhVQ6KQKHZw1CnoQ_AUICigB&biw=1366&bih=662#imgrc=xS9qTpuiXkVrhM:

https://www.google.com/search?q=brigitte+bardot&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwj6mLSWt5fdAhUPCewKHaWiA9oQ_AUICigB&biw=1366&bih=662#imgrc=AOTIhuBWwF3paM:

https://www.google.com/search?biw=1366&bih=662&tbm=isch&sa=1&ei=o0eJW-GdBcSdsgGE_56IDA&q=hubert+de+givenchy+&oq=hubert+de+givenchy+&gs_l=img.3..0i19k1l10.1756.13160.0.13465.11.11.0.0.0.0.731.2480.0j8j0j1j6-1.10.0....0...1c.1.64.img..1.10.2474...0j0i67k1j0i7i30k1j0i7i30i19k1.0.yjqjH8N23ks#imgrc=yZQwwDrs_fg_QM:

https://www.google.com/search?q=kompozicija&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjahMb6t5fdAhVRIMUKHT-8CzEQ_AUICigB&biw=1366&bih=662#imgrc=6fn8LVZL0NuSRM:

KONSTRUKCIJA I MODELIRANJE ŽENSKE SUKNJE